

Ņūkāsas slimība

Publicēts: 12.04.2021.

Ņūkāsas slimība ir ļoti kontagioza akūta putnu infekcijas slimība, kas raksturojas ar elpošanas, gremošanas orgānu, septicēmijas un nervu sistēmas traucējumiem.

Ņūkāsas slimība skartajām saimniecībām nodara lielus ekonomiskus zaudējumus. Īsā laikā saslimst gandrīz visi skartās novietnes uzņēmīgie putni un no tiem vairāk nekā 90% nobeidzas.

Slimības ierosinātājs ir vīruss, ko pēc īpašībām pieskaita paramiksovīrusiem.

Uzņēmīgas ir vairāk kā 200 putnu sugas. Visuzņēmīgākie ir jaunie vistveidīgie putni, inficējas un viegli pārslimo arī pīles un zosi. Infekcijas rezervuārs dabā ir savvaļas putni, pīles, zosis, kā arī eksotiskie putni, piemēram, papagaiļi, vīrusu ar fekālijām izdala līdz 12 mēnešiem pēc pārslimošanas. Slimību var izplatīt ar 1 dienu veciem cāļiem, sasaldētiem putnu kautķermeņiem, to var ienest arī baloži un gājputni.

Klīniskās pazīmes

Inkubācijas periods ilgst vidēji 4-5 dienas.

Slimie putni ir miegaini, tup ierāvušies kaktā, spalvas izpūrušas, sekste un bārzdiņa zilgas. Konjunktīva pietūkusi, acis aizvērtas, nāsis pildītas ar gļotaini asiņainām masām, tādēļ slimais putns elpo caur muti. Elpošana apgrūtināta, periodiski novēro smakšanu, putni šķauda, arī no mutes tek gļotas. Bieži novēro caureju. Raksturīgi slimībai ir dažādi nervu sistēmas darbības traucējumi, - kāju un spārnu paralīze, reizēm arī kakla paralīze, krampji, manēžas kustības. Īsi pirms nāves iestājas koma, putns guļ bez spēka, nereaģē uz apkārtni.

Hroniskos gadījumos novēro galvenokārt nervu sistēmas darbības traucējumus – greizo kaklu, kāju un spārnu paralīzi. Šī forma novērojama cāļiem, pieaugušām vistām raksturīgākās pazīmes ir dējības samazināšanās un elpošanas ceļu iekaisums. Šie putni ir ļoti bīstami kā infekcijas avots, jo ne vienmēr šīs klīniskās pazīmes uzskata par Ņūkāsas slimības simptomiem.

Putnu īpašniekiem par putnu saslimšanu ir nekavējotī jāziņo praktizējošajam veterinārārstam vai Pārvaldes veterinārā dienesta teritoriālai struktūrvienībai.

Diagnozi uzstāda kompleksi, vadoties no slimības klīniskās ainās, epizootiskās situācijas, laboratorisko un patoloģiskās izmeklējumus rezultātiem. Ņūkāsas slimības laboratoriskā diagnostika tiek veikta Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centrā.

Ņūkāsas slimības diagnozes apstiprināšanas gadījumā Valsts galvenais pārvaldes un veterinārais inspektors nekavējoties nosaka karantīnu.

Karantīna attiecas uz:

skarto punktu;

aizsardzības zonu, kura ir ne mazāk kā 3 km rādiusā ap skarto novietni;

uzraudzības zonu, kura ir ne mazāk kā 10 km rādiusā ap skarto novietni.

Lai ierobežotu un likvidētu slimības izplatību, likvidācijas pasākumi tiek veikti saskaņā ar Rīcības plānu. Visi skartajā novietnē esošie putni tiek nogalināti un olas iznīcinātas.

<https://www.pvd.gov.lv/lv/nukaslas-slimiba>